

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímlovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2011, č. j. 1 Ad 27/2010 - 122,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímlové, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 960 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 16. 1. 2008, č. j. MHMP 547043/2007, SSP 423/07, bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Prahy 12 ze dne 14. 11. 2007, č. j. 4102/7/ALA-1/2, kterým podle § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“) byla zamítnuta žádost žalobkyně o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 8. 2007. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání Magistrát hlavního města Prahy uvedl, že žalobkyně požádala dne 22. 10. 2007 o příspěvek na bydlení od 1. 8. 2007. Žalobkyně byla upozorněna na nedostatky v žádostech a předložených dokladech s tím, že do osmi dnů je povinna tyto nedostatky odstranit. Především však žalobkyně nedoložila doklad o tom, že je nájemkyní nebo vlastnící bytu,

což je podle § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře zásadní podmínka pro přiznání příspěvku na bydlení. Navíc pravomocným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4, č. j. 8 C 198/2003 - 26, byla žalobkyni stanovena povinnost do šesti měsíců od jeho právní moci, tedy do 18. 2. 2006, vyklidit byt na adrese K. X, P. X – M. Jelikož tedy žalobkyně neprokázala, že je nájemkyní, případně vlastnící bytu, byla její žádost o příspěvek na bydlení zamítnuta v souladu se zákonem.

Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 27. 9. 2011, č. j. 1 Ad 27/2010 - 122, žalobu proti uvedenému rozhodnutí o odvolání jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku městský soud uvedl, že podle § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře má nárok na příspěvek na bydlení jen vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu. Orgán státní sociální podpory však zjistil, že žalobkyně neužívá byt na základě nájemní smlouvy, protože její nájemní poměr skončil podle rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4, č. j. 8 C 198/2003 - 26, ke dni 18. 2. 2006. Za nájemce bytu se podle § 24 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře považuje též nájemce obytné místnosti v zařízeních určených k trvalému bydlení podle zvláštního právního předpisu. Žalobkyně sice předložila dohody o dočasném přístřeší v Azylovém domě sv. Terezie ze dne 11. 9. 2007 a 27. 10. 2007, podle nichž měla v tomto zařízení zajištěno ubytování v září a říjnu 2007, nicméně v tomto řízení se rozhodovalo o přiznání příspěvku na bydlení ode dne 1. 8. 2007. Za této situace orgán státní sociální podpory postupoval v souladu s právními předpisy, když žádost o tuto dávku zamítl, neboť žalobkyně neprokázala rozhodné skutečnosti pro její přiznání. Žalobkyně byla upozorněna na nedostatky žádosti a měla osvědčit právní důvod k užívání bytu. Její povinností stanovenou v § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře bylo ve lhůtě osmi dnů této žádosti vyhovět a požadované podklady doplnit. Žalobkyně byla přitom náležitě poučena o tom, že v případě nedoložení vyžádaných dokladů jí příspěvek na bydlení nebude přiznán. I přesto uvedené výzvě nevyhověla a tudíž nese následky této své nečinnosti.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost. Stěžovatelka v kasační stížnosti stejně jako v žalobním řízení namítla, že doposud není zcela vyjasněn její vztah k bytu č. 24, I. kategorie, o velikosti 3+1, v 7. patře domu č. p. X v ulici K. 16, P. X – M. Podáním ze dne 28. 12. 2010 proto požádala městský soud o přerušení řízení. Soud měl tomuto návrhu vyhovět i s ohledem na dovolání, které podala v řízení o vyklizení předmětného bytu, vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 8 C 198/2003. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2011, č. j. 1 Ad 27/2010 - 122, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Magistrát hlavního města Prahy se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. 1. 2012 přešla na základě zákona č. 366/2011 Sb. působnost krajských úřadů rozhodovat o odvolání ve věcech dávek státní sociální podpory na Ministerstvo práce a sociálních věcí, stalo se tímto dnem ministerstvo procesním nástupcem žalovaných krajských úřadů v soudních řízeních v těchto věcech, jak vyplývá z § 69 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V řízení o kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud

jednal jako se žalovaným namísto Magistrátu hlavního města Prahy s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Byl-li příjemce dávky vyzván příslušným orgánem státní sociální podpory, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je podle § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, dávka může být odejmuta nebo nepřiznána, jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněn. Skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku a na její výši se v řízení o dávkách státní sociální podpory osvědčují především doklady, které musí být součástí žádosti o dávku.

U stěžovatelky jako samostatně posuzované osoby musela žádost o příspěvek na bydlení podle § 68 odst. 1 písm. d), g) zákona o státní sociální podpoře obsahovat tyto doklady:

- a) doklad o výši jejího příjmu v rozhodném období,
- b) doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy nebo na základě vlastnictví k nemovitosti, a
- c) doklad o výši nájemného, nákladů za plnění poskytovaná s užíváním bytu, nejsou-li tyto náklady zahrnuty do nájemného, a nákladů za plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatelka podala dne 22. 10. 2007 žádost o příspěvek na bydlení s datem přiznání od 1. 8. 2007. K ní připojila formulář o výši jejích příjmů a za druhé čtvrtletí 2007, v němž však vyplnila pouze své osobní údaje a údaj o trvalém pobytu. Totéž učinila i na formuláři o výši jejích nákladů na bydlení za druhé čtvrtletí 2007 s tím rozdílem, že v něm navíc vyplnila údaje o nákladech za plyn a elektřinu za jiné než rozhodné období. Při ústním projednání žádosti o příspěvek na bydlení ze dne 22. 10. 2007, které se uskutečnilo téhož dne, orgán státní sociální podpory stěžovatelku upozornil na to, že k této žádosti nejsou doloženy příslušné doklady, a to nájemní smlouva, rozhodné příjmy a potvrzení o nákladech spojených s užíváním bytu. Zároveň stěžovatelku poučil o tom, že nebudou-li tyto nedostatky odstraněny do osmi dnů od 22. 10. 2007, nemůže být její žádosti o příspěvek na bydlení vyhověno. Stěžovatelka však v této lhůtě ani později požadované doklady nepředložila.

Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže a) jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a b) součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení (§ 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře). Náklady na bydlení u bytů užívaných na základě nájemní smlouvy podle § 25 odst. 1 a 3 zákona o státní sociální podpoře tvoří nájemné, náklady za plnění poskytované s užíváním bytu, nejsou-li tyto

náklady zahrnuté do nájemného, náklady za plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva. Tyto náklady na bydlení a rozhodné příjmy ve smyslu § 4 a násl. zákona o státní sociální podpoře tedy představují veličiny při posuzování nároku na příspěvek na bydlení i na jeho výši, jak vyplývá z § 27 téhož zákona. Jestliže tedy stěžovatelka nepředložila žádné doklady vztahující se k užívanému bytu, nebylo možné stanovit výši rozhodného příjmu ani nákladů na bydlení a tím ani rozhodnout o jejím nároku na příspěvek na bydlení.

Navíc v žádosti o příspěvek na bydlení ze dne 22. 10. 2007 stěžovatelka uvedla, že je hlášena k trvalému pobytu v bytě č. 24, I. kategorie, o velikosti 3 + 1, v 7. patře domu č. p. X v ulici K. X, P. X – M. Z obsahu správního spisu však vyplývá, že rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 26. 5. 2004, č. j. 8 C 198/2003 - 26, ve znění opravného usnesení ze dne 22. 9. 2004, č. j. 8 C 198/2003 - 43, který nabyt právní moci dne 18. 8. 2005, bylo rozhodnuto o povinnosti stěžovatelky vyklidit tento byt do šesti měsíců od právní moci tohoto rozsudku kvůli neplacení nájemného. V době vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebyl tento rozsudek zrušen. Proto městský soud, který byl podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vázán skutkovým stavem existujícím v době rozhodování správního orgánu, musel vycházet z toho, že stěžovatelka nebyla v rozhodné době nájemkyní bytu, k němuž byla hlášena k trvalému pobytu, a tudíž nesplnila jednu z podmínek pro přiznání příspěvku na bydlení zakotvenou v § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře. Za této situace nebyly dány důvody pro přerušení řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánu pomoci v hmotné nouzi do skončení řízení o dovolání ve věci vyklizení shora uvedeného bytu, které je vedeno u Nejvyššího soudu. S poukazem na tytéž skutečnosti zde nejsou dány důvody ani pro přerušení řízení o kasační stížnosti, takže Nejvyšší správní soud o ní meritorně rozhodl. Navíc stěžovatelka ničím neprokázala, že byt, ve kterém byla hlášena k trvalému pobytu, v rozhodné době fakticky užívala a že jí v souvislosti s tím vznikly nějaké náklady na bydlení ve smyslu § 25 zákona o státní sociální podpoře, jak již bylo zmíněno.

Ubytováním stěžovatelky v Azylovém domě sv. Terezie v září a říjnu 2007 na základě dohod o dočasném přístřeší, které uzavřela ve dnech 11. 9. 2007 a 27. 10. 2007 s Arcidiecézní charitou Praha, nemohl v dané věci vzniknout nárok na příspěvek na bydlení. Azylové domy totiž podle § 57 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, poskytují pouze pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení, a tudíž stěžovatelku nebylo možné považovat za nájemkyni obytné místnosti v zařízení určeném k trvalému bydlení ve smyslu § 24 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře. Navíc stěžovatelka nebyla v azylovém domě hlášena k trvalému pobytu, takže nesplnila ani tuto podmínku pro přiznání příspěvku na bydlení uvedenou v § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře.

Stěžovatelka tedy neosvědčila skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek na bydlení a na jeho výši a v důsledku toho nemohla být žádost o jeho poskytnutí náležitě posouzena. Proto orgán pomoci v hmotné nouzi postupoval v souladu se zákonem, když po předchozím upozornění příspěvek na bydlení stěžovatelce nepřiznal.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z

účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a žalovanému ani jeho právnímu předchůdci v něm žádné náklady nad rámec jejich běžné úřední činnosti nevznikly.

Dále Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 960 Kč, která se skládá z částky 500 Kč za jeden úkon právní služby [podání kasační stížnosti ze dne 25. 10. 2011 podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů], z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a z částky 160 Kč odpovídající 20 % dani z přidané hodnoty, kterou byla advokátka povinna podle zvláštního právního předpisu odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů bude ustanovené zástupkyni stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v obvyklé lhůtě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2012

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu